

Min. van Binnenlandse Zaken
C.B.F. Kuijpers
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
20 december 2022
Kenmerk
POM/U202200881
Telefoon
06 ...
Bijlage(n)
-

Onderwerp

Reactie VNG verzamelbesluit Omgevingswet

Geachte heer Kuijpers,

Hierbij de VNG reactie op het ontwerp van het tweede Verzamelbesluit Omgevingswet 2023 (hierna: Verzamelbesluit). Met dit Verzamelbesluit worden technische onvolkomenheden opgelost in de vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) onder de Omgevingswet. Ook worden enkele aan de Omgevingswet gerelateerde technische wijzigingen doorgevoerd in andere AMvB's. Dit Verzamelbesluit bevat verder technische aanpassingen op AMvB-niveau naar aanleiding van de Verzamelwet Omgevingswet 20xx.

Het Verzamelbesluit bevat technische wijzigingen van ondergeschikte betekenis, die niet leiden tot andere of grotere nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Dat houdt in dat het Verzamelbesluit niet voor parlementaire behandeling in aanmerking komt. Voorzien is dat meer verzamelbesluiten zullen volgen, mede gezien de geplande evaluaties van het stelsel. VNG vraagt expliciet aandacht voor het volgende. Op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan gemeenten in het echt aan de slag gaan met het nieuwe stelsel en het daarbij behorende instrumentarium, in het bijzonder de vergunningverlening en het omgevingsplan. Pas dan zal het gehele stelsel in de praktijk getoetst worden. Ook rechterlijk. Los van de geplande evaluatiemomenten zullen vanuit de uitvoeringspraktijk knelpunten worden geconstateerd, evenals suggesties voor verbetering. Met name op die terreinen die beleidsrijk zijn. U zult lezen dat VNG ook nu al vooral opmerkingen heeft ten aanzien van de technische wijzigingen op de beleidsrijke terreinen die in deze Verzamel AMvB voorliggen. Ook zullen inhoudelijke Verzamelwetten en –besluiten volgen.

VNG vraagt met klem welwillendheid en voortvarendheid bij de verantwoordelijke ministeries om de in de uitvoeringspraktijk geconstateerde omissies, hiaten en inconsistenties zo spoedig mogelijk op te lossen. Om de gebiedsonwikkeling en de dienstverlening zo min mogelijk in gevaar te brengen is

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

adequaat handelen noodzakelijk. Het kan zijn dat het wachten op een nieuw 'verzamelbesluit' wellicht geen goede optie is omdat er zo snel mogelijk een wijziging dient plaats te vinden. VNG doet hierbij een beroep op BZK om als stelselverantwoordelijk ministerie hier de regie op te voeren. Ook vraagt VNG aan BZK uit hoofde van de 'stelselverantwoordelijkheid' de regie te voeren op de uitvoering van de uitgangspunten van de stelselherziening, zoals lokaal maatwerk en een integrale benadering van de fysieke leefomgeving. VNG merkt dat steeds vaker in de wetgeving vanuit de overige departementen, hier niet altijd blijkt van wordt gegeven. Zo zien wij steeds meer de tendens dat sectorale wetgeving een integrale afweging op lokaal niveau belemmert.

Wij gaan hieronder in op de wijzigingen in het tweede Verzamelbesluit, maar dragen ook andere onderwerpen aan waarvan de VNG van mening is dat deze moeten worden meegenomen dan wel in dit Verzamelbesluit, dan wel in de inhoudelijke AMvB. Graag worden wij geïnformeerd over de tijdplanning van de verschillende trajecten die vanuit de verschillende departementen gaan lopen. Hierover gaan wij graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A.J. Vermuë
Directeur Beleid

Artikel I Besluit activiteiten leefomgeving

- *Artikelen 3.295b en 3.295d*

Onder het stelsel van geluidbeheersing wordt het geluid door hoofdspoorwegen en een deel van de lokale spoorwegen beheerst met geluidproductieplafonds. Dat geldt, anders dan onder de Wet milieubeheer, ook voor delen van die spoorwegen die onderdeel zijn van een emplacement. Het emplacement is echter ook een in het Bal een aangewezen milieubelastende activiteit. Voor die milieubelastende activiteit geldt – vooruitlopend op de lopende beleidsvernieuwing voor externe veiligheid bij emplacementen – ook een vergunningplicht. Per abuis geldt daardoor naast het nieuwe regime, geluidbeheersing met geluidproductieplafonds, ook nog het oude regime, geluidbeheersing met omgevingsvergunningen. De toegevoegde uitzondering lost die onvolkomenheid op.

De uitzondering geldt voor spoorwegemplacementen die onderdeel zijn van een hoofdspoorweg of een bij omgevingsverordening aangewezen lokale spoorweg. Dit sluit aan op de formulering in de artikelen 3.25, derde lid, onder d, en 5.55, tweede lid, onder e, Bkl, waar al geregeld is dat het geluid door spoorvoertuigen op spoorwegemplacementen niet wordt betrokken bij het geluid van industrieterreinen. Voor een lokale spoorweg die niet bij omgevingsverordening wordt aangewezen – het gaat dan om emplacementen voor trams en metro's – blijft de omgevingsvergunning ook zien op geluid en verandert er dus niets.

Artikel 3.295d bevat het overgangsrecht bij deze toevoeging. De volledige omgevingsvergunning, inclusief voorschriften over het geluid van spoorvoertuigen, blijft van toepassing totdat het geluid door spoorvoertuigen op spoorwegemplacementen is toegevoegd aan de geluidproductieplafonds voor een hoofdspoorweg. Op dat moment vervallen de vergunningvoorschriften over geluid van spoorvoertuigen van rechtswege. Het vergunningvereiste vervalt immers en dit besluit voorziet niet in overgangsrecht waardoor die voorschriften rechtskracht zouden houden

Met het doorvoeren van deze wijzigingen in het Bal wordt het geluid van spoorvoertuigen op spoorwegemplacementen onder algemene regels van het Bkl gebracht, met het Rijk als bevoegd gezag en wordt deze omzetting (onder het huidig stelsel is de gemeente bevoegd) van kracht op het moment dat het geluid van deze spoorvoertuigen is toegevoegd aan de geluidproductieplafonds.

Als het Rijk voor 'hun' emplacementen de vergunningplicht opheft, hoe zit dat dan met de emplacementen voor trams en metro's?

Deze voorgestelde wijziging is conform de gemaakte bestuurlijke afspraken,¹ maar sectoraal gericht. Ook loopt deze wijziging vooruit op de lopende beleidsvernieuwing voor externe veiligheid bij emplacementen. In dat kader wijst VNG u op het volgende.

De beleidsvernieuwing voor externe veiligheid bij emplacementen is nog niet doorgevoerd in wet- en regelgeving. Gepland is dat dat medio 2025 geborgd zal zijn.² Hierdoor ontstaat de situatie dat naast de algemene regels met betrekking tot het geluid van spoorvoertuigen op spoorwegemplacementen met het Rijk als bevoegd gezag, de overige milieuaspecten waaronder omgevingsveiligheid, van hetzelfde spoorwegemplacement worden gereguleerd met de

¹ Bestuurlijke brief.....

² Jaarverslag basisnet 2021 van 25 augustus 2022 met kenmerk lenW/BSK-2022/134556

omgevingsvergunning met de gemeente als bevoegd gezag. Dit leidt onmiskenbaar tot rechtsonduidelijkheid bij betrokken gemeenten en omwonenden vanwege de aanwezigheid van twee bevoegd gezagen die betrokken zijn bij de regulering van spoorwegemplacementen en twee afzonderlijke reguleringskaders in het ruimtelijke domein. Bovendien kunnen ontwikkelingen ten aanzien van omgevingsveiligheid op of in de omgeving van spooreplacementen interfereren met de geluidbelasting in de omgeving en vice versa. Zo kan het vereisen van bijvoorbeeld een schermconstructie ter beperking van het effect van incidenten met gevaarlijke stoffen tevens leiden tot een veranderende geluiduitstraling naar de omgeving.

VNG wil u de volgende de overweging meegeven. Laat de inwerkingtreding van het voorgenomen gewijzigde artikel 3.295b en het nieuwe artikel 3.295d Bal, synchroon lopen met de inwerkingtreding van de nieuwe wet- en regelgeving met betrekking tot omgevingsveiligheid bij spoorwegemplacementen. Daarmee wordt enerzijds rechtsonduidelijkheid bij gemeenten en omwonenden voorkomen, daarnaast wordt er ook ruimte gecreëerd om het, met de Voorzitter van de Bestuurlijke Tafel emplacements, afgesproken geïntegreerde proces van omzetting van de geluidruimte uit de vergunning naar de geluidproductieplafonds en zoals verwoord in de brief 14 juli 2022³, in nauwe afstemming met de desbetreffende gemeenten uit te voeren, wat de zorgvuldigheid van dit proces nog meer ten goede komt. Tevens heeft uw ministerie dan ook meer tijd en ruimte om zorg te dragen dat v.w.b. geluid de geluidproductieplafonds worden uitgewerkt en afgestemd met de bevoegd gezagen.

Daarnaast maken wij van de mogelijkheid gebruik nog een nadere toelichting te vragen met betrekking tot het emplacementstraject:

- Moet er nog steeds een besluit worden genomen als het herberekend geluidproductieplafond voor een hoofdspoorweg met het toegestane geluid door spoorvoertuigen op spoorwegemplacementen die onderdeel zijn van de hoofdspoorweg lager is dan of gelijk is aan het huidige geluidproductieplafond?
- Kunnen belanghebbenden hiertegen zienswijzen indienen?
- Hoe is de procedure geregeld voor een verzoek tot verlaging gpp's?
- Als er nog geen besluit is genomen (en dus de treinen op het emplacement nog geen onderdeel uitmaken van de gpp's) is het dan zo dat bij de bepaling van de geluidsbelasting t.g.v. het spoor dient te worden bepaald zonder rekening te houden met de rijgeluiden van het emplacement? En zou dat in kunnen houden dat er adequate overgangsregeling ontbreekt tot het moment van opname van de rijgeluiden van het emplacement in de gpp's? In dit licht bezien is het onwenselijk dat de rijgeluiden van de diverse emplacements niet gelijktijdig worden opgenomen in de gpp's.
- *Lokaal maatwerk bij energiebesparing*

Tot een tijdje geleden was – in overeenstemming met de Omgevingswet – het de beleidskeuze dat de regels over energiebesparing voor vele activiteiten naar de gemeenten toekomen via de bruidsschat. Dat bood gemeenten de mogelijkheid om regels over bijvoorbeeld terrasverwarmers in het omgevingsplan op te nemen vanuit het motief 'energiebesparing'.

³ kenmerk IENW/BSK-2022/163934

Inmiddels heeft EZK echter een andere beleidskeuze gemaakt. In het ontwerpbesluit Actualisatie energiebesparingsplicht Bal wordt de verruiming van de maatwerkmogelijkheid teruggedraaid die in de consultatieversie van het besluit was voorgesteld. Alleen voor de zeer grootverbruikers wordt de maatwerkmogelijkheid verruimd, alle andere bedrijven moeten voldoen aan de 5 jaar terugverdientijd en Erkende Maatregelen Lijst, met als enige maatwerkmogelijkheid het toestaan van fasering.

VNG is van oordeel dat het beperken van de maatwerkmogelijkheden voor energiebesparing, haaks staat op het uitgangspunt 'lokale bestuurlijke afwegingsruimte', één van de fundamenteën van de Omgevingswet. Maar vooral vanuit het oogpunt van energiebesparing is lokaal maatwerk essentieel, voor het behalen van de klimaatdoelen door gemeenten. Denk dan bijvoorbeeld aan Parijs, waar het gemeentebestuur heeft besloten dat winkels hun deuren gesloten moeten houden om te voorkomen dat warmte naar buiten gaat. Dat klinkt vanuit de klimaatdoelen heel logisch, maar juridisch is dat lastig. Dat zou dan eventueel kunnen via maatwerkvoorschriften.

VNG doet daarom bij u beroep om als stelselverantwoordelijk ministerie de beperkingen voor maatwerk bij energiebesparing ongedaan te maken. Niet alleen bij niet zeer grootverbruikers, maar ook bij niet vergunningplichtige bedrijven die wel, en soms niet, aan de energiebesparingsplicht moeten voldoen. De opgaven vanuit de klimaatdoelen, dienen voorrang te krijgen ten opzichte van de uniformiteit die door het bedrijfsleven gewenst is. Dat bedrijven mogelijk met verschillende eisen per gemeente te maken kunnen krijgen is immers inherent aan de hele stelselkeuze van de Omgevingswet.

Daarnaast roept de wijze van regelen de nodige vragen op, zoals de verhouding met de zorgplicht (wat als sprake is van evident ondoelmatig gebruik van energie), en of voor andere oogmerken dan energiebesparing (zoals geluidhinder, of bij open vuur bijvoorbeeld de emissie van stikstof) wel maatwerk mogelijk is. Duidelijkheid met betrekking tot de zorgplicht 'doelmatig gebruik energie' is essentieel.

Artikel II Besluit bouwwerken leefomgeving

VNG onderschrijft de zorgen zoals die in de consultatiereactie van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) zijn verwoord, ten aanzien van verbouwingen en tijdelijke bouwwerken. Vooral gezien de onwenselijke problemen die hierdoor kunnen ontstaan - met name aan de onderkant van de woningmarkt - is spoedig overleg hierover noodzakelijk.

Artikel III Besluit kwaliteit leefomgeving

- Artikel 11.45

Deze wijziging van het vierde lid lost een onevenwichtigheid op in de redactie van artikel 11.45, vierde lid, Bkl. Dat lid bepaalt welk bestuursorgaan is belast met de uitvoering van de monitoring van de geluidproductieplafonds. De monitoringstaak voor geluidproductieplafonds voor een geluidbronsoort hangt direct samen met het aanwijzen van een weg, spoorweg of industrieterrein door de provincie of het Rijk. Voor industrieterreinen was echter een andere formulering gekozen, waardoor het leek dat de taak pas bij de provincie zou liggen vanaf het moment dat de geluidproductieplafonds zijn vastgesteld en niet al vanaf het moment dat de provincie het terrein

aan zich trekt door het bij verordening aan te wijzen. De plicht tot monitoring geldt overigens, zoals bepaald in artikel 20.1, eerste lid, van de Omgevingswet, vanaf het moment van vaststelling van de geluidproductieplafonds.

Deze wijziging is logisch in relatie tot industrie. Echter ten aanzien van wegverkeer heeft de VNG de volgende vragen. Als een lokale spoorweg grotendeels is verweven of gebundeld met een gemeenteweg, kan de basisgeluidemissie van die gemeenteweg worden gebaseerd op het geluid door die gemeenteweg en die lokale spoorweg gezamenlijk? Verhoud de formulering van 11.45 lid 4 zich afdoende tot 3.27 lid 2? Graag overleg hierover.

- *Artikel 12.1*

In de begripsbepaling van het begrip aanwezig industrieterrein in artikel 12.1 Bkl werd verwezen naar artikel 3.6 van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet. Naar aanleiding van de consultatiereactie van de VNG op de Verzamelwet OW, wordt artikel 3.6 Awg gewijzigd. Immers, per abuis had de voorgestelde wijziging tot gevolg dat de zonering van een voormalig industrieterrein van rechtswege verdwijnt als in het bestemmingsplan of omgevingsplan geen grote lawaaimaker meer is toegelaten.

VNG vraagt zich af of misschien niet ook naar aanleiding van deze voorgestelde wijziging van art. 12.1 Bkl in artikel 3.6, lid 1 onder a moet worden toegevoegd de zinsnede 'of in het omgevingsplan is bepaald dat een activiteit als bedoeld in artikel 5.78b niet wordt verricht'? Graag denken wij met u mee.

- *Artikel 12.2*

Er bestaat nog steeds geen eenduidigheid over het wel of niet meenemen van nestgeluid. Vanuit het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO) is de stelling dat onder de Wet geluidhinder ook al het nestgeluid moet worden meegenomen. Dat is een onjuiste veronderstelling aangezien in de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening is opgenomen dat het nestgeluid als indirecte hinder moet worden beschouwd.

Zolang geen gpp's zijn vastgesteld voor een industrieterrein blijft de Wet geluidhinder van kracht zowel op het industrieterrein als in de zone. Voor een wijziging van het tijdelijk deel van het omgevingsplan (bijvoorbeeld een transitie van een kantoorpand naar woningen) gelden de regels van de Wet geluidhinder en zullen hogere waarden moeten worden vastgesteld. Het Bkl is nog niet van toepassing, dus ook artikel 12.2 niet. Onder de Wet geluidhinder zijn gemeenten niet verplicht het geluid van afgemeerde schepen bij vaststelling van de hogere waarden mee te nemen. Voor een goede ruimtelijke ordening moet dit geluid en bijvoorbeeld ook het geluid van varende schepen worden meegenomen. Maar deze 'goede ruimtelijke ordening'-toets staat los van de waarde van de vast te stellen hogere waarden.

Als IPLO gelijk zou hebben (en we bij de bepaling van de geluidbelasting dus nestgeluid nu al mee zouden moeten nemen), dan zou het overgangsrecht in art. 12.2 Bkl overbodig zijn. Verder ontbreekt in het overgangsrecht Bkl op grond waarvan in de tijdelijke situatie (Ow al in werking maar nog geen gpp vastgesteld) het verplicht zou zijn om scheepsgeluid mee te nemen bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in de zone (of het transformeren van kantoren naar woningen). Graag overleg hierover.

- *Artikel 12.11*

Artikel 12.11, tweede lid, Bkl bevat de regeling voor vrijwillige sanering. In artikel 12.11, tweede lid onder b, was onduidelijk wat wordt bedoeld met 'het geluid'. Het gaat om hetzelfde geluid dat aanleiding vormt om een gebouw op te nemen op de te lijst te saneren gebouwen. Welk geluid dat is, is bepaald in artikel 15.2, tweede lid, van het Omgevingsbesluit.

Dit geluid is in de onderdelen b, c en d het geluid hoger dan de grenswaarde. Het geluid van artikel 12.11 is dan minder dan 5 dB lager dan dit geluid. Geluid van een gemeentelijke weg hoger dan de grenswaarde is bijvoorbeeld 71 dB, en geluid minder dan 5 dB lager dan 71 dB is 67, 68, 69 en 70 dB. Dit is niet wat met deze tekst is beoogd.

Uit de toelichting bij het artikel blijkt dat de bedoeling is dat gebouwen waarop het geluid tot 5 dB onder de saneringsdrempel ligt, gesaneerd kunnen worden. De saneringsdrempel verwijst naar de grenswaarde in artikel 15.2, tweede lid, onder b, c en d, of 5 dB hoger dan de grenswaarde in artikel 15.2, tweede lid, onderdeel a. Dus ook gebouwen bij een gemeentelijke weg met 66 dB vallen onder artikel 12.11, tweede lid. Wel is van belang dat het ook in artikel 12.11 gaat om het geluid bij volledig benutte geluidproductieplafonds of het geluid in het basisjaar voor de basisgeluidemissie. Op dit punt verwijst de tekst terecht naar artikel 15.2, tweede lid, van het Omgevingsbesluit. De tekst van artikel 12.11 is zo aangepast dat duidelijker is wat ermee wordt beoogd.

VNG kan instemmen met deze wijziging maar vraagt specifiek aandacht voor het proces dat loopt ten aanzien van de sanering. Zie ook onder IV Aanvullingsbesluit geluid in deze reactie.

Naar aanleiding van de kritische bestuurlijke VNG reactie op de saneringsregeling, ligt momenteel een beslisnotitie voor bij de staatssecretaris van IenW. Mogelijk dat er nog aanpassingen nodig zijn naar aanleiding van dat proces. In dit verband vraagt VNG aandacht voor de wijzigingen van het meet- en regelvoorschrift / emissiekentallen die op hun beurt de belastingen op de woningen, dus ook saneringsvoorraad met zich meebrengen. Tevens spreekt de VNG de wens uit om net als provincies en rijk te rekenen met een geluidbelasting gebaseerd op BGE+1,5 dB voor de woningen alvorens te plaatsen op de lijst en niet enkel achteraf bij de bepaling van de maatregelen.

- *Onderzoek of aanvulling van het overgangsrecht voor niet-geluidgevoelige gevels nodig is*
In dit verband is ook de verhouding van art. 3.6, eerste lid Aanvullingswet geluid en art. 12.13f Bkl onduidelijk. Artikel 12.13f Bkl heeft tot gevolg dat bij het toelaten van een nieuwe geluidgevoelig gebouw in de geluidzone (nog geen gpp's vastgesteld) geen gebruik kan gemaakt worden van de aanduiding 'dove gevel', maar de aanduiding 'niet-geluidgevoelig gebouw met bouwkundige maatregelen' moet worden toegepast. Betekent dit dat het voldoende is om dergelijk gebouw te voorzien van maatregelen bedoeld in art. 5.78y, eerste lid, onder b, Bkl?

Zo ja, dan verwelkomen wij deze mogelijkheid. Wij vragen ons echter af of deze mogelijkheid in lijn is met art. 3.6, eerste lid Aanvullingswet geluid. Mocht dat niet het geval zijn, dan verzoeken wij overleg om deze onduidelijkheid over de toepasbaarheid van art. 12.13f Bkl weg te nemen.

- *Artikel 3.19*

VNG vraagt aandacht voor het volgende. Voor wonen op water (niet zijnde een waterwoning) is in de Omgevingswet (Amvb's en de Omgevingsregeling), gekozen voor het verzamelbegrip 'woonschip'. Krachtens artikel 3.19 Bkl wordt onder woonschip verstaan: 'drijvend bouwwerk met een woonfunctie op een locatie die in het omgevingsplan is aangewezen als een ligplaats voor een woonschip'. Het begrip woonboot komt met de Omgevingswet niet meer voor. Echter, krachtens

de nota van toelichting bij het Invoeringsbesluit, was het de bedoeling de huidige situatie voort te zetten, waarin woonboten - net als woonwagens - een andere positie hebben dan andere woningen.

In de huidige gemeentelijke regelgeving wordt het begrip 'woonboot' als verzamelbegrip gebruikt. Onder 'woonboten' vallen:

- 1) woonschepen (woonboten die het uiterlijk hebben van een van origine varend schip),
- 2) woonvaartuigen (woonboten met romp van een schip, maar met een niet originele, toegevoegde opbouw) en
- 3) woonarken (woonboten, geen schip zijnde, maar nieuwgebouwd, betonnen bak met opbouw).

Dit onderscheid is van belang voor welke begrippen moeten worden gebruikt om de varende- en niet varende woonboten aan te duiden. Enkele voorbeelden. Zo kan een drijvende woonfunctie ook een woning op het water zijn, die geen woonschip is. Deze woningen op het water worden gelijk behandeld als 'andere woningen'. Zo past een woonark of een drijvend restaurant niet binnen het begrip 'woonschip'.

Het verzamelbegrip 'woonschip' zal derhalve naar verwachting tot onhoudbare juridische procedures bij VTH leiden. Immers, het gebruik van de term 'woonschip' als verzamelbegrip leidt tot onduidelijkheid. Niet alleen bij gemeenten, maar ook bij burgers. Daarnaast gaan de huidige beleidsdocumenten, bestemmingsplannen en vergunningen uit van 'woonboten' als verzamelbegrip.

Teneinde de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid op dit terrein te borgen, verzoekt VNG de term 'woonschip' in de relevante wetgeving te vervangen door 'woonboot'. Dit Verzamelbesluit leent zich uitermate voor deze technische aanpassingen van het Bkl, Bal, Bbl en - met de Verzamelregeling - ook de Omgevingsregeling (artikel 2.16). VNG denkt graag met u mee.

- *Artikel 5.14*

Uit 5.14 Bkl volgt dat het besluit omtrent wel / niet aanwijzen voorschriftengebied in het omgevingsplan plaats biedt. Dat heeft tot gevolg dat een vergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteit voor een zeer kwetsbaar gebouw, kwetsbaar gebouw en beperkt kwetsbaar gebouw in een aandachtsgebied van een risicovolle activiteit pas kan worden verleend, als eerst in het omgevingsplan wordt gewijzigd waarbij dan wel een aandachtsgebied wordt aangewezen als voorschriftengebied, dan wel wordt afgezien van de aanwijzing van een voorschriftengebied. Dit leidt in de praktijk tot erg lange procedures en kosten (zowel voor de aanvrager als ambtelijk), immers eerst moet de vergunning worden geweigerd, het omgevingsplan worden aangepast en vervolgens moet de vergunningproces weer opgestart worden. Door hierover te kunnen beslissen bij de omgevingsvergunning, geeft dat snelheid en worden kosten gedrukt. Aandachtspunt hierbij is echter hoe de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit doorwerkt naar het Bbl waarin de bouwkundige maatregelen in voorschriftengebieden verplicht worden gesteld. In het Bbl zit immers een koppeling met de voorschriftengebieden zoals aangewezen in het omgevingsplan.

VNG verzoekt het volgende:

1. Bied in het Bkl de juridische grondslag om in een omgevingsvergunning een voorschriftengebied aan te wijzen zonder daarvoor eerst het omgevingsplan te hoeven wijzigen, dan wel de mogelijkheid een verplichting op te kunnen nemen om aan de

bouwkundige maatregelen uit het Bbl voldoen, zonder dat daarvoor eerst het omgevingsplan gewijzigd hoeft te worden (artikel 8.0b lid 1 onder a Bkl jo 5.14 lid 2 Bkl)

2. Bied in het Bkl de juridische grondslag om in een omgevingsvergunning af te zien van de aanwijzing van een voorschriftengebied zonder daarvoor eerst het omgevingsplan te hoeven aanpassen (artikel 8.0b lid 1 onder a Bkl jo 5.14 lid 2 Bkl)
3. Verduidelijk dat afzien van het aanwijzen van een voorschriftengebieden een motiveringsvereiste is en geen expliciet regeling in het omgevingsplan vergt.

In veel bestemmingsplannen wordt voor de uitleg van begrippen dynamisch verwezen naar regelgeving waardoor bij toepassing van het bestemmingsplan de op dat moment geldende regels worden gehanteerd. Dit is het geval bijvoorbeeld bij de definitie van kwetsbaar object in het Bevi of geluidgevoelig gebouw in de Wet / Besluit geluidhinder. Ook wordt er in diverse bestemmingsplannen aangegeven dat Bevi bedrijven uitgesloten zijn.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, vervallen het Bevi en de Wgh / Bgh, waardoor bovengenoemde voorbeelden nietszeggende bepalingen lijken te worden. Het is onwenselijk dat er overall risicovolle milieubelastende activiteiten of kwetsbare / geluidgevoelige functies op ongeschikte locaties zich kunnen vestigen. VNG vraagt daarom hierover overgangsrecht op te nemen, zodat er geen ongewenste ontwikkelingen plaats kunnen vinden. Ook een mogelijkheid zou wellicht kunnen zijn dat verduidelijkt wordt dat een redelijke uitleg van dergelijke bepalingen inhoudt dat er gekeken moet worden naar regelgeving zoals die gold onmiddellijk voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Een letterlijke interpretatie van artikel 5.14, derde lid Bkl zou ertoe leiden dat de gemeenteraad een expliciet vast moet leggen in het omgevingsplan dat ter plaatse geen voorschriftengebied geldt. De toelichting op dat lid ('in het omgevingsplan bepalen') zou ook op dergelijke bepaling kunnen verwijzen. Door deze onduidelijkheid lopen gemeenten een risico dat wijzigingen van het omgevingsplan (met motivering in de toelichting op de het wijzigingsbesluit maar zonder expliciete regeling) alsnog worden afgekeurd.

VNG vraagt het volgende:

4. Voorzie in het overgangsrecht een bepaling dat daar waar in bestemmingsplannen verwijzingen staan naar regelgeving, die verwijzingen worden geacht te verwijzen naar de regelgeving zoals die was op de dag voor inwerkingtreding van de Omgevingswet, tenzij in het bestemmingsplan anders bepaald is.

VNG denkt graag met u mee over de verdere uitwerking hiervan.

- *Artikel 5.78ad*

Artikel 5.78ad Bkl bepaalt dat bij de toepassing van de mogelijkheid om een overschrijding van de standaardwaarde aanvaardbaar te achten, het gezamenlijk geluid op de gevel van geluidgevoelige gebouwen wordt bepaald en in het omgevingsplan wordt vastgelegd. De waarde van dat gezamenlijk geluid is nodig voor het toepassen van de regels van het Bbl met betrekking tot geluidwering van het nieuwe geluidgevoelige gebouw. Echter, er zitten drie problemen aan deze instructieregel. De belangrijkste is dat gemeenten in veel gevallen hier geen uitvoering aan kunnen geven.

Het eerste probleem ontstaat doordat gemeenten de inhoudelijke toets aanvaardbaar geluidsniveau kunnen en veelal zullen, doorschuiven naar de binnenplanse omgevingsvergunning 'bouwen'. Pas nadat vergunning is verleend kan het omgevingsplan worden gewijzigd en pas dan

kan het gezamenlijk geluid worden vastgelegd. Sommige gemeenten willen in de regels omgevingsplan opnemen dat het gezamenlijk geluid wordt vastgelegd in de vergunning. Het is de vraag of dat mogelijk is. Als dat zo is, is het vastleggen in het omgevingsplan in feite overbodig.

Het tweede probleem is dat het géén norm is (als zijnde waar iemand zich aan moet houden) die wordt weergegeven, maar een *feitelijke toestand* waarmee rekening gehouden moet worden. Het geeft een feitelijke toestand aan waarmee bij het bepalen van de binnenwaarde rekening moet worden gehouden.

Daarbij komt dat de artikelen 4.103a en 5.23a Bbl voorzien in een mogelijkheid om het gezamenlijke geluid op een later moment opnieuw te bepalen. Dat kan nodig zijn als de aanvraag voor het bouwen wordt ingediend geruime tijd na het besluit tot vaststelling van het omgevingsplan waarbij ook het gezamenlijke geluid is bepaald, en het geluid op het nieuw te bouwen gebouw in de tussenliggende periode is veranderd. Gesteld wordt in de toelichting dat de initiatiefnemer een dergelijk maatwerkvoorschrift zou kunnen aanvragen als het gezamenlijke geluid in het omgevingsplan hoger is dan het actuele geluid, bijvoorbeeld omdat geluidbeperkende maatregelen zijn getroffen aan een belangrijke geluidbron. Maar wat als het gezamenlijke geluid in de tussentijd is toegenomen? Het gaat i.v.m. gezondheidsbescherming om de op dat moment van vergunningverlening de feitelijke (toekomstige) toestand als uitgangspunt te MOETEN nemen. En dus niet slechts op verzoek van de initiatiefnemer.

Derde en grootste probleem voor de uitvoerbaarheid is een technisch probleem: het goed weergegeven van de regel met bijbehorende 'norm' in de viewer. Het goed weergegeven ervan is uiteraard relevant omdat het bepalend is voor de isolatiewaarde om te voldoen aan de binnenwaarde. Gemeenten hebben vaak te maken met een gezamenlijk geluid dat verticaal (per bouwlaag) kan verschillen. Ook horizontaal zal de waarde veelal verschillen. Omdat het gezamenlijk geluid de isolatiewaarde bepaalt, is het wenselijk dit ook verschillend te kunnen weergegeven.

In het vergelijkbare huidige hogere waardenbesluit is dat geen probleem (aan de hand van tekeningen en tabellen e.d.). Maar het wordt onoverzichtelijk, ook voor toezicht en handhaving, als per locatie die het betreft (zullen er vele honderden worden) een eigen regel met eigen tabel in het omgevingsplan wordt opgenomen. Waarbij ook ten tijde van de opstelling van het omgevingsplan veelal niet (exact) duidelijk is waar de gevels van woningen komen (plaats en oriëntatie). En daarnaast is dat technisch niet mogelijk. Simpel gezegd: je hebt daar 3D voor nodig.

Dat houdt in dat de instructie moet worden geschrapt. Immers, het vastleggen van het gezamenlijke geluid op de gevel van geluidgevoelige gebouwen moet juist niet in het omgevingsplan worden opgenomen. Los van de technische beperkingen, is het omgevingsplan niet de logische plek. Bovenstaande zou wellicht een wijziging van de artikelen 5.78ad, 4.103 Bbl en 3.52 Bkl met zich meebrengen. Ook de verhouding met artikel 3.39 Bkl komt om de hoek kijken: het bepalen van het gezamenlijk geluid voor het vaststellen van een geluidproductieplafond, waarmee het omgevingsplan en omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit nu min of meer worden gelijkgesteld. VNG denkt graag met u mee over een mogelijke oplossing hiervan.

Artikel IV Omgevingsbesluit

- Artikel 10.27

De wijziging van artikel 10.27 van het Omgevingsbesluit hangt samen met de verplichting voor het bevoegd gezag om de gegevens over de externe veiligheidsrisico's van activiteiten bedoeld in de artikelen 11.2 tot en met 11.7 Bkl door toepassing van het zogeheten Informatiemodel Externe Veiligheid (IMEV) te verstrekken ten behoeve van het register externe veiligheidsrisico's. Deze verplichting is geregeld in artikel 12.2 van de Omgevingsregeling. Door toepassing van het IMEV worden de gegevens direct in het register opgenomen en wordt het register actueel gehouden. Een termijn waarbinnen de gegevens aan lenW moeten worden verstrekt is daarmee overbodig geworden. Dat geldt ook voor de actualiseringsverplichting uit het tweede lid. Het tweede lid kan daarmee vervallen.

Naar aanleiding van deze wijziging zijn na bestudering van deze bepaling vragen binnengekomen ten aanzien van het tweede lid van artikel 10.27. Deze bepaling doet voorkomen alsof bij elke wijziging van het omgevingsplan of verlening van een omgevingsvergunning het REV aangepast dient te worden en alle beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toegevoegd moeten worden. Dit kan leiden tot veel discussie over de classificatie van de gebouwen/locaties. In het Invoeringsbesluit is voor 10.27, lid 1 overgangsrecht opgenomen: Als een activiteit al rechtmatig wordt verricht op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 10.27, eerste lid, is die bepaling van toepassing vanaf 1 januari 2024.

Vrees bestaat dat het eerste lid (de inwerkingtreding van een besluit tot vaststelling van een omgevingsplan) betekent dat dit meteen vanaf de eerste wijziging van het omgevingsplan van een gemeente voor heel die gemeente aangepast moet worden? Dit is met name van belang voor die gemeenten die zo snel mogelijk na inwerkingtreding in 1 keer een gebied-dekkend omgevingsplan voor het hele grondgebied willen vaststellen. Vooral voor die gemeenten met een groot grondgebied. VNG wil daarom graag overleg over het volgende:

Is het de bedoeling dat als er bij een wijziging van het omgevingsplan nieuwe beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in aandachtsgebieden van risicovolle activiteiten worden gerealiseerd, dat het dan onverwijld moet worden opgenomen en dat de ligging van de bestaande beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in aandachtsgebieden na de transitieperiode moeten zijn opgenomen?

- Artikel 10.42b

Het eerste lid gaat over het verslag voor industrieterreinen in een gemeente die niet ligt in een bij ministeriële regeling aangewezen agglomeratie. Voor deze industrieterreinen doet het college van burgemeester en wethouders voor 18 juli 2028 en daarna elke vijf jaar verslag van de resultaten van de monitoring. Voor industrieterreinen in een gemeente die wel ligt in een bij ministeriële regeling aangewezen agglomeratie is de betreffende bepaling opgenomen in artikel 4.23, tweede lid, Bkl. Deze gemeenten nemen het verslag op in het actieplan omgevingslawaaai. Maar wanneer moeten deze gemeenten het actieplan indienen? Wij kunnen niets hierover terugvinden.

Artikel VII Besluit bodemkwaliteit

VNG heeft meermalen gewezen op een geconstateerd hiaat ten aanzien van artikel 2.4.2 van de (model)bouwverordening. Dat artikel 2.4.2 van de (model)bouwverordening is niet opgenomen in de bruidsschat (artikel 2.4.1 wel, die staat in 22.30 lb). Hierdoor kunnen gemeenten bij niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging die wel humane risico's opleveren bij de bouwvergunning (OPA) geen eisen stellen aan sanering/afdekken oid. Dit Verzamelbesluit biedt de ultieme kans artikel 2.4.2 te kunnen voortzetten.

Artikel V Aanvullingsbesluit geluid

In het kader van deze wijziging ten aanzien van de Regeling sanering verkeerslawaaai 2022 (Rsv) herhaalt de VNG de zorgen die zijn geuit in de bestuurlijke consultatiereactie op de Rsv (januari 2022). Zie ook de reactie bij artikel 12.11 Bkl.

De belangrijkste conclusie van de VNG was en is, dat de Rsv een disproportionele substantiële financiële bijdrage van gemeenten vergt. Daarbij gaat het over de kosten die in de toekomst gaan ontstaan voor woningen die door de monitoring onder de Omgevingswet in aanmerking gaan komen voor toekomstige sanering. Deze zullen geheel op kosten van de gemeenten moeten worden gesaneerd. Echter, bekend is dat een groot deel van woningen op de bestaande saneringslijst van deze lijst is afgevoerd, omdat deze woningen aan de huidige toetsingswaarde voor het binnenniveau om in aanmerking te komen voor sanering, of om andere redenen niet in aanmerking kwamen voor sanering. Deze woningen voldoen aantoonbaar niet aan de toekomstige binnenwaarde, of hebben een onbekende binnenwaarde, maar komen niet in aanmerking voor de verplichte of vrijwillige sanering en belanden daarmee als financieel risico bij gemeenten. VNG maakt zich dan ook grote zorgen over de financiële consequenties en de uitvoerbaarheid voor gemeenten en vraagt nogmaals om overleg.

Daarnaast heeft de VNG meerdere malen aandacht gevraagd voor het ontbreken van overgangsrecht ten behoeve van de saneringsregeling Wgh om stilstand bij saneringen te voorkomen tot het moment dat de BGE in een gemeente wordt vastgesteld. Ook hierover is overleg noodzakelijk.

- *Artikel 5.78n*

De VNG denkt graag met u mee over het volgende. De geluidregels in het Bkl ten aanzien van toename of effecten door plannen wordt door de uitvoeringspraktijk als uitermate complex en versnipperd ervaren. Denk aan wijziging van wegen ; indirecte effecten ; verkeersbesluit, overgangsrecht etc. én ook nog eens een verschil van benodigde peiljaren (huidig, plan, autonoom) én van getalswaarde (van geen toename wat dan 0.5 blijkt te zijn via 1.5 naar 2 dB).

Dit komt de helderheid, begrijpelijkheid, uitvoerbaarheid, voorspelbaarheid en uitlegbaarheid bij planvorming (welke regel geldt bij welk planalternatief of bij welk deel van een plan?) niet ten goede. Wij vragen u dan ook om deze regels zodanig te uniformeren en te stroomlijnen dat een meer generieke methode voor meerdere "plannen / activiteiten" binnen het stelsel toepasbaar is. Zo zou bijvoorbeeld een generiek effect van X dB (als zijnde milieu hygiënisch relevant) een meer herkenbare parameter worden in de regels. Verder is de reikwijdte (scheiding) van de onderlinge instrumenten (wijziging van een weg – directe effect en de indirecte effecten de gevolgen van de

wijziging elders) in zijn geheel niet geregeld. Hierdoor is de uitvoerbaarheid of de kans op verregaande juridische implicaties voor de wegbeheerder nu (te) groot. De VNG is bereid om over aanpassing en uniformering van deze regels met u mee te denken.

Overig

Geluid en woningbouw

Op bestuurlijk niveau is in november 2020 de intentie uitgesproken om de ontwikkelingen van het geluidstelsel nauw te volgen mede ten aanzien van de effecten voor de woningbouw. VNG komt in dit Verzamelbesluit met een aantal suggesties die de woningbouw kunnen vergemakkelijken, zonder afbreuk te doen aan de gezondheid, waarover wij graag in gesprek zouden willen gaan. Wellicht dat deze suggesties op een aantal punten in de Inhoudelijke Verzamel AMvB mee kunnen worden genomen. Wij vragen BZK vanuit de woondeals en het uitgangspunt van de Omgevingswet ten aanzien van de ‘balans tussen beschermen en benutten’, hier het voortouw in te nemen.

- *Artikel 5.78ad*

Gezien de huidige urgente woningbouwopgaven, vraagt VNG overleg om meer mogelijkheden tot flexibiliteit in de geluidnormering bij transitiegebieden mogelijk te maken, waar industrie en bedrijvigheid stapsgewijs worden omgezet naar stedelijk woongebied. Ook kan sprake zijn van transformatie van een bedrijventerrein, drukke wegen of combi nabij. Als gevolg daarvan kan er tijdelijk tussentijds sprake zijn van tijdelijk te hoog belaste woninggevels. De maximale belasting (boven de grenswaarde) kan beperkt blijven, lager dan bijvoorbeeld volgens art. 5.78x (grenswaarde +5 dB) bij zeehavengebonden activiteiten mogelijk is.

De bepaling dat in het omgevingsplan moet worden bepaald dat de gevel niet-geluidgevoelig is kan daarom te beperkend zijn. Dat vereist (o.g.v. art. 4.103b Bbl) dat extra maatregelen moeten worden getroffen voor de uitwendige scheidingsconstructie (vanwege gezamenlijke geluid + 3 dB). Deze maatregelen zijn bij transitieopgaven lang niet altijd nodig. Bijvoorbeeld het Stad en Milieuproject Malburgen in Arnhem betrof een overschrijding van de grenswaarde Industrielawaai met maximaal 2 dB; dat bleek bovendien een ‘papieren’ overschrijding, de werkelijke geluidbelasting op deze woningen bleef veel lager. Gelet op de beperkte dynamiek op het terrein en de stedelijk dynamiek in de omgeving is op termijn een inperking van de geluidzone/gpp’s voorstelbaar.

Voorstel:

- Maak van lid 2 een ‘kan’-bepaling: of gevel niet-geluidgevoelig of een regeling in lijn met art. 5.78x. Het is dan aan de gemeente om bij een transformatie de naar de toekomst meest toepasselijke regeling (en maatregelniveau) te bepalen;
- Mogelijk kan daaraan tijdelijkheid en/of een maximale begrenzing van de overschrijding van de grenswaarde met 5 dB worden verbonden.

- *Woningbouw rondom spoor / wegen*

Aanscherping van de grenswaarde voor woningbouw nabij spoorwegen heeft een beperkend effect op de woningbouw. Daarnaast loopt momenteel het Actieplan drukbereden spoor waarbij een inventarisatie plaatsvindt met betrekking tot de werkruimte binnen de gpp’s langs spoor.

Oorspronkelijk was in het Aanvullingsbesluit geluid in een versoepeling in de norm voor wegverkeer langs rijkswegen voorzien. Echter, met het nieuwe meet en rekenvoorschrift verdwijnt de zogenaamde 'stille banden aftrek', stijgen de emissies en daarmee de beoogde versoepeling.

VNG verwacht dat door deze opeenstapeling van wijzigingen een aanzienlijke beperking van de ontwikkelmogelijkheden langs spoor en langs rijkswegen. Per saldo kunnen gemeenten langs spoor minder bouwen en langs rijkswegen niet meer, dus gaan onze urgente volkshuisvestelijke opgaven erop achteruit.

VNG heeft de volgende voorstellen. Deze zijn in lijn met de bestuurlijke toezegging aan de Kamer de ontwikkelingen van het geluidstelsel nauw te volgen, maar ook in lijn met de bestuurlijke afspraak (BO VRO 27 januari 2022) een traject te starten om eventuele vrije geluidruimte bij het spoor transparant te maken en locatiespecifiek mogelijk beschikbaar te stellen voor woningbouw. Tevens verwijzen wij naar de aanbevelingen Bestuurlijke Tafel Emplacementen dd 2 juni 2022.

Het geluidactieplan Spoor zal in de zomer 2024 worden afgerond, met daarbij een lijst met trajecten mogelijke plafondverlaging. Gezien de verschillende trajecten en de enorme woningbouwopgaven waar gemeenten voor staan, stelt VNG voor:

- (een gedeelte van) de extra werkruimte die door de voorgestelde wijzigingen onder de Omgevingswet ontstaat binnen de gpp's (naar verwachting 4 tot 12 dB) langs spoorwegen "af romen" zodat langs spoorwegen extra ruimte ontstaat voor woningbouw.
- gedurende het traject Actieplan drukbereden spoor, met in het vooruitzicht verlaging van gpp's op spoor, in het Bkl te voorzien in een overgangsbepaling waardoor gemeenten tot duidelijkheid is mbt de verlaging gpp's, gebruik kunnen maken van 68dB voor woningbouw langs spoor, zonder gebruik te hoeven maken van de niet geluidgevoelige gevel.

Het zou immers zonde zijn als er allerlei geluidwerende maatregelen genomen moeten worden, daarmee minder en duurdere woningen, terwijl blijkt dat de geluidbelasting er feitelijk niet is en ook niet zal komen. Dat is zowel voor de gemeenten, de bouwopgaven in Nederland, maar vooral voor de bewoners, onwenselijk.

Ten slotte signaleren wij in het verlengde hiervan, dat vanuit de structuur van het nieuwe geluidregelstelsel het logisch zou zijn om ook voor een verzoek tot verlaging van gpp's procedurebepalingen op te nemen. Verbeteringen aan de bronzijde kunnen daardoor deels gaan toevallen aan de belaste omgeving; dit perkt tegelijk ruimte in voor 'normopvulling' vanuit de bron.

- *Bruidsschat en NEN normen*

VNG vraagt expliciete aandacht voor het volgende. Het huidige Activiteitenbesluit en het Bouwbesluit bevatten verwijzingen naar zogenaamde NEN normen of Europese/internationale normen. De decentralisatie van het Activiteitenbesluit / delen Bouwbesluit naar gemeenten en waterschappen via de bruidsschat, heeft tot gevolg dat de bruidsschatregels allerlei nationale normen (NEN) en Europese / internationale normen bevatten. En dat straks dus alle omgevingsplannen en waterschapsverordeningen nationale, Europese en internationale normen bevatten. Nu ligt de verantwoordelijkheid voor het actueel houden en het ter beschikbaar stellen

van deze normen bij het Rijk. Ligt dat straks bij gemeenten / waterschappen? Bij het ontwikkelen van de bruidsschat is onvoldoende doordacht wat de consequenties hiervan zijn.

Er bestaan een aantal zorgen, zoals wie straks zorg draagt voor het actueel houden en het beschikbaar stellen van de normen. Hoe gaat dat bij de bruidsschat? Het kan niet zo zijn dat iedere gemeente / waterschap voor zich in de gaten moeten houden of er een nieuwe versie van een norm is en vervolgens moet beoordelen of die gehanteerd moet of mag gaan worden, en dit zo nodig aanpassen in het omgevingsplan/ waterschapsverordening en vervolgens beschikbaar moet stellen.

De situatie is des te meer gecompliceerd ten aanzien van internationale normen die niet beschikbaar kunnen worden gesteld (vanwege auteursrechtelijke beperkingen). Wij wijzen hierbij ook op artikel 14a, vierde lid van de Bekendmakingswet die bepaalt dat het bestuursorgaan eenieder op verzoek kosteloos inzage moet verlenen in deze normen. Het is ons onduidelijk of gemeenten dergelijke internationale normen zelf ter inzage moeten leggen of dat het mogelijk is om te verwijzen naar terinzagelegging bij de NEN-instituut. Een letterlijke lezing van het bekendmakingsvoorschrift wijst op het eerste. Dat zou gemeenten extra kosten betekenen.

VNG verzoekt zo spoedig mogelijk overleg hierover en spreekt BZK aan op zijn stelselverantwoordelijkheid hierover. Op BO VRO 15 december 2022 is door BZK aangegeven dat deze problematiek moet worden opgelost.

Tekenformulier

Titel : Reactie VNG verzamelbesluit Omgevingswet

Opsteller: G. Beusink

Team : POM : Programma Omgevingswet

Datum : 9 januari 2023

Verzoek:

Ondertekening brief door

Achtergrond:

.....

Bijlagen:

Ter ondertekening:

- Brief:
POM/U202200881
Min. van Binnenlandse Zaken
C.B.F. Kuijpers
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Ter informatie:

- ...

Brief wordt verzonden in afschrift aan:

(Hiervoor dient een begeleidend schrijven worden bijgevoegd)

Accordering:

Paraaf van :

Paraaf datum :

Paraaf van :

Paraaf datum :